

ไขความลับใต้ทะเล

ปนักวิทยาศาสตร์เคยกล่าวไว้ว่า "เราผู้ต้องของอากาศหรือสิ่งที่อยู่บนโลกมากกว่าส่วนที่อยู่ใต้น้ำหรือใต้ท้องทะเล" โลกใต้น้ำหรือใต้ท้องทะเลเป็นถิ่นกำเนิดของสิ่งมีชีวิตที่ทรงมหิมาในโลกใบนี้ นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่า สิ่งมีชีวิตชนิดแรกที่ถือกำเนิดขึ้นในท้องทะเลเป็นสิ่งมีชีวิตจำพวก "แบคทีเรีย"

จากนั้นจึงเริ่มวิวัฒนาการเป็นกลุ่มแบคทีเรียที่สามารถสังเคราะห์ด้วยแสงเพื่อสร้างอาหาร และพัฒนาเป็นพืชและสัตว์ที่โครงสร้างซับซ้อนขึ้น จากวิวัฒนาการกับพืชเล็กไปจนถึงพืชขนาดใหญ่ไป ด้วยสิ่งมีชีวิตมากมายที่กำเนิดขึ้นจนเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ในท้องทะเล

เมื่อไม่นานนี้ อุทยานการเรียนรู้ TK park ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผนึกกำลังเพื่อค้นหาสิ่งมีชีวิตหายากในท้องทะเล กับนิทรรศการ "ไขความลับแห่งท้องทะเล Expose a secret of the ocean" ซึ่งจัดขึ้น ณ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ อุทยานการเรียนรู้ TK park ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ชั้น 8 ด้วยกิจกรรมที่สนุกสนานและสร้างความร่วมมือกับเด็กในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีและสัมผัสกับสัตว์จริงของสิ่งมีชีวิตใต้น้ำในท้องทะเล

แม้ตัวเล็ก...แต่ยิ่งใหญ่ในทะเล ฐานกิจกรรมที่พบในรูปร่าง "แพลงก์ตอน" สิ่งมีชีวิตที่บางชนิดเกือบมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า แต่เป็นผู้ผลิตเบื้องต้นของระบบนิเวศในท้องทะเล เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญต่อสิ่งมีชีวิตอื่นที่รวมอาศัยอยู่ในท้องทะเลอันกว้างใหญ่

ผ.ศ. ดร. สมถวิล จิตจิดธร อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อธิบายว่า แพลงก์ตอน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ แพลงก์ตอนพืช และแพลงก์ตอนสัตว์ เป็นสิ่งมีชีวิตที่ลอยลอยไปตามกระแสน้ำในท้องทะเล แต่สิ่งที่ไม่ได้หรือไม่สามารถเคลื่อนไหวได้เพียงเล็กน้อย และมีขนาดเล็ก โดยแพลงก์ตอนพืช ถือเป็นผู้ผลิตอาหารขั้นต้นของระบบห่วงโซ่อาหารทางทะเล

"ถ้าไม่มีแพลงก์ตอนพืช แพลงก์ตอนสัตว์ก็กินแพลงก์ตอนพืชซึ่งไม่มีอาหารกิน กระทั่งถึงสัตว์ทะเลที่กินแพลงก์ตอนเป็นอาหาร และกระทั่งต่อมาเป็นหอยคุ้ง เพราะฉะนั้นหากไม่มีผู้ผลิตอาหารชั้นแรก ก็จะไม่ส่งผลไปถึงระบบและยังส่งผลกระทบไปถึงคนเลย ดังนั้นเราจึงต้องสร้างสถานีในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในทะเลเอาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

Green & Good Life

เรียนรู้ลักษณะของปะการัง

กิจกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ทั้งนี้เสียจากบ้านเรือน ชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ทำให้สิ่งมีชีวิตลดน้อยลง"

สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในท้องทะเลต่างก็ถูกซึ่งกันและกัน ฐานกิจกรรม สืบเสาะหา สิ่งมีชีวิตในท้องทะเล จึงนำปะการังระบบนิเวศทางทะเล มีสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ใต้ทะเลหลากหลายมาให้สัมผัสถึง ปลาฉลาม คาวทะเล ปลาผีเสื้อ หนอนทะเล ปะการังและสัตว์ทะเลอีกหลายชนิด แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของสัตว์น้ำที่อยู่ร่วมกันในท้องทะเล

นอกจากปะการังระบบนิเวศแล้ว ยังมีสัตว์ทะเลน้อยใหญ่ที่ใช้สำหรับการศึกษาและแสดง โดยเฉพาะปะการัง สัตว์ทะเลสวยงามที่มีหน้าตาคล้ายพืช จนหลายคนเข้าใจผิด เก็บขึ้นมาจากทะเลทำให้ปะการังได้รับความเสียหาย ทั้งยังเสียหายจากภาวะเล็กร้อนที่ทำให้คุณภาพน้ำทะเลสูงขึ้น ทำให้เกิดปะการังฟอกขาวเป็นจำนวนมาก

รศ. ดร. วิภูษิต มิ่งตะระจิดธร อาจารย์ประจำ

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวไว้ว่า สถานการณ์ปะการังตอนเหนือได้รับผลกระทบจากอุณหภูมิทะเลที่สูงขึ้น ทำให้ปะการังเกิดการฟอกขาว โดยเฉลี่ยระหว่าง 2-3 ปีที่ผ่านมาเกิดขึ้นถี่มาก ทำให้ปะการังในหลายพื้นที่ทั้งในไทยและอินโดนีเซียสภาพที่ย่ำแย่ แม้ตอนนี้จะค่อยๆ ฟื้นตัวแต่ก็ขึ้นอยู่กับสภาพการเปลี่ยนแปลงของน้ำทะเล

"สภาพของธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงก็ทำลายสิ่งมีชีวิตทางทะเลมากแล้ว ก็อยากฝากเอาไว้สำหรับคนรุ่นใหม่ เมื่อเราไปท่องเที่ยวก็อยากให้เราบันทึกสิ่งที่เราพบเห็นและประทับใจ เอาทุกสิ่งทุกอย่างที่อยากเก็บ เก็บไว้ในความทรงจำ แต่ถ้าทุกคนอยากเก็บสิ่งที่พบเห็นกลับบ้านไปด้วยทุกคน ก็จะทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรมลงเร็วขึ้น"

ด้าน สุทธาทิพย์ มิ่งเคิลป์ นักศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้กล่าวว่า การร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ นอกจากจะได้สัมผัสกับตัวจริงของสัตว์ทะเลที่นำมาให้ชมกันแล้ว ยังได้รับความรู้เห็นชั้นด้วย อย่างเช่น เรื่องของปะการังฟอกขาว ซึ่งก็เคย

น้องในรั้ว-สุทธาทิพย์ มิ่งเคิลป์

ได้เห็นแต่ก็ไม่รู้ว่ามันคืออะไร แต่หลังจากที่ได้ร่วมกิจกรรมก็ได้รับรู้ว่าการที่ปะการังฟอกขาวเกิดจากอุณหภูมิที่ทะเลที่สูงขึ้น ดังนั้นเราควรที่นำมาอนุรักษ์ธรรมชาติให้มากขึ้น เพราะปะการังมีที่อยู่ของปลาและสัตว์ทะเลหลายชนิด

ขณะที่ **สุริรัตน์ บุญฤทธิ** ซึ่งพาลูกชายมาร่วมกิจกรรมบอกว่า นิทรรศการเกี่ยวกับทะเล เด็กๆ จะให้ความสนใจ โดยเฉพาะแบบจำลองระบบนิเวศลูกชายชอบมาก เพราะเขาเป็นคนที่ชอบดูปลาอยู่แล้ว นิทรรศการครั้งนี้ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทะเลมากขึ้น

"ทะเล" ถือเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์มาก เพราะเป็นทั้งเส้นทางคมนาคม แหล่งท่องเที่ยว และที่สำคัญคือเป็นแหล่งอาหารขนาดใหญ่ของมนุษย์โลก แม้สภาพอากาศปัจจุบันที่ท้องทะเลเปลี่ยนแปลงไป มนุษย์ยังคงสืบพันธุ์กันต่อไปซึ่งทำให้เกิดปรากฏการณ์เหล่านี้... เพียงแค่เราไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเรา หากเราได้รับการ "ท้องทะเล" ของเราด้วยเช่นกัน